

Käsipalloliiton ympäristövastuuohjelma

Johdanto

Ympäristövastuun huomioiminen on olennainen osa niin yksilöiden kuin organisaatioiden toimintaa. Suomen Käsipalloliitto haluaa omalta osaltaan vahvistaa ympäristöajattelua liikunnan ja urheilun piirissä ja on valmistellut ympäristövastuuohjelman.

Käsipalloliitossa työskentelee 8 henkilöä. Liiton toimisto sijaitsee urheiluyhteisön yhteisessä Sporttitalossa, jossa on otettu huomioon nykyaikaiset työntekeksen tavat ympäristövastuunäkökulma huomioiden. Käsipalloliitolla on 32 jäsenseuraa ja sarjatoimintaan osallistuu n. 300 joukkuetta vuosittain.

Käsipallo on maailmanlaajuisesti erittäin kilpailtu urheilumuoto ja yli 200 maata on jäsenenä kansainvälisessä käsipalloliitossa IHF:ssä. Maajoukkue toiminta on intensiivistä ja nuorisomaajoukkueitakin on useassa ikäluokassa. Kansainvälisessä kilpailussa mukana oleminen vaatii osallistumista ja myös paljon matkustamista, leireilyä ym. ympäristöä kuormittavaa toimintaa. Vaikka nämä ovat toiminnan elinehtoja, tulee näissäkin toiminnoissa tunnistaa ja ottaa huomioon ympäristöä vähemmän kuormittavia vaihtoehtoja.

Ympäristövastuuohjelman tavoitteena on tunnistaa merkittävimmät ympäristövaikutukset ja tehdä toimenpiteitä vaikutusten vähentämiseksi. Tarkasteltavana on ollut ainakin liiton kilpailujärjestelmät, tapahtumien järjestäminen, varusteet, kulkutavat, liikuntapaikat ja työskentelytavat sekä -muodot.

Kilpailutapahtumat

Suorituspaikat

Sisäkäsipalloilun suorituspaikat ovat olemassa olevia liikuntahalleja ja areenoita. Mahdolliset väliaikaiset rakenteet puretaan tapahtuman jälkeen. Ulkokentillä pelattavassa käsipalloilussa sekä Beach-käsipallossa kentät rakennetaan otteluita ja turnauksia varten erikseen, mutta palautetaan alkuperäiseen tilaan tapahtuman jälkeen. Käsipalloliitto haluaa painottaa olosuhdetyössään ympäristönäkökulman huomioimista uusien halleja rakennettaessa, mm. valaistus, hallin monikäyttöisyys, sijainti sujuvien yhteyksien varrella, kierrätysmahdollisuudet.

Jätteet

Jätteiden määrä pyritään pitämään mahdollisimman vähäisenä. Metalli, lasi, kartonki, paperi ym. kierrätetään asianmukaisesti. Tämä on yleensä kiinteä osa hallien toimintaa, joten tähän ei pystytä kaikilta osin aina vaikuttamaan, mutta tilannekatsauksen mukaan kierrätys on erittäin hyvin huomioitu käsipallohalleissa.

Liikenne

Kansallisesti otteluiden ja tapahtumien suorituspaikat sijaitsevat useimmiten keskeisillä paikoilla, hyvien liikenneyhteyksien varrella. Joukkueet ovat tottuneet kulkemaan otteluihin yhteiskyydeillä ja sarjaohjelmien suunnittelulla pyritään varmistamaan, että useiden joukkueiden yhteiskyydit ovat mahdollisia.

Kansainvälisissä otteluissa ei suurten etäisyyksien takia lentomat kustusta voida välttää. Ulkomaille suuntautuvilla matkoilla lennot pyritään varaamaan suorinta mahdollista reittiä. Kuljetukset paikan päällä hoidetaan järjestävän organisaation toimesta linja-autolla.

Kotimaassa järjestettävissä kansainvälisissä otteluissa matkustus maan sisällä pyritään minimoimaan valitsemalla joukkueille hotelli mahdollisimman läheltä lentokenttää/ottelupaikkakuntaa. Otteluihin pakollisena liittyvät kokoukset järjestetään joko joukkueiden hotellilla tai pelipaikalla, jotta ylimääräistä matkustamista voidaan välttää.

Muut toimet

Kansainvälisissä otteluissa on ollut pakollisena toimenpiteenä pullotetun veden tarjoaminen joukkueille. Tämä on ymmärrettävää, jos vesijohtovesi ei ole juomakelpoista. Koska tästä syntyy erittäin paljon muoviroskaa, on Suomen Käsipalloliitto jo usean vuoden ajan esittänyt omalta kohdaltaan muutosta tähän ja pyrkinyt saamaan vesijohtoveden hyväksytyksi. Tähän on nyt saatu historiallinen lupa ja täytettävät pullot ovat ensimmäistä kertaa käytössä 5.-7.11.2021 Vantaalla pelattavassa miesten MM-karsintaturnauksessa.

Käsipalloliitto luopui kaudelle 2021–22 paperisesta pöytäkirjasta. Parin vuoden siirtymävaiheen ajan sähköinen pöytäkirja oli vapaaehtoinen paperisen pöytäkirjan rinnalla, mutta tästä kaudesta alkaen kaikissa liiton alaisissa otteluissa on käytössä vain sähköinen pöytäkirja, Live Score.

Lisäksi Käsipalloliitto välittää tapahtumajärjestäjille tietoa ympäristövastuullisten tapahtumien järjestämiseksi. Tällaisia työkaluja ovat mm. KEKE-koutsi – vinkkejä ympäristövastuulliseen seuratoimintaan sekä tapahtumajärjestäjän check list.

Kilpailujärjestelmät

Käsipalloliiton jäsen seurat toimivat tällä hetkellä pääosin Etelä- ja Länsi-Suomessa. Tämä on matkustamisen ja siten ympäristön kannalta hyvä asia.

Vaikka etäisyydet kotimaassa eivät käsipallon kilpailutoiminnassa ole pitkiä, sarjojen suunnittelussa käytetään paljon aikaa siihen, että yhteiskyydit olisivat mahdollisia. Tämä tehdään kytkemällä sarjojen otteluhaarukat eri sarjoissa pelaavien joukkueiden kohdalla samanlaisiksi. Tällöin samojen seurojen joukkueilla on useita eri ikäluokkien otteluita samana päivänä toisiaan vastaan.

Juniorisarjoissa järjestetään kilpa- ja haastajasarjoja. Joustavilla edustus oikeussäännöillä tähdätään siihen, että seura pystyy järjestämään joukkue toiminnan näissä sarjoissa siten kuin kyseessä olisi yksi joukkue. Näin olosuhteiden käyttö saadaan mahdollisimman tehokkaaksi.

Erotuomareiden asettelussa tähdätään siihen, että tuomarit tulevat ottelupaikkakunnalta tai ainakin mahdollisimman läheltä ottelupaikkakuntaa.

Varusteet

Käsipallon pelaamiseen ei vaatetuksen suhteen tarvita erikoisvarusteita, vaan normaalit sisäliikuntavaatteet sekä sisäliikuntakengät käyvät hyvin. Näin junioreiden ei heti tarvitse ostaa erikoisvarusteita, mikäli he jo harrastavat jotakin muuta sisäliikuntalajia. Maajoukkuetoiminnassa juniorimaajoukkueiden vaatteita ja varusteita kierrätetään aina seuraavalle ikäluokalle.

Käsipalloja puhdistetaan säännöllisesti ja niillä pelataan niin kauan kuin niissä pysyy ilma ja ne ovat muuten kunnossa. B-junioreista alkaen pallon käsittelyn helpottamiseen voi käyttää käsipalloliisteriä, joka helpottaa pitävemmän otteen saamista. Liisterin käyttö aiheuttaa kuitenkin lisääntyvän tarpeen käyttää siivousaineita. Käsipalloliitto suosittelee mahdollisimman ympäristöystävällisiä siivousaineita liisterin puhdistamiseksi.

Kansainvälinen liitto IHF on aloittanut prosessin, jossa kartoitetaan, pystytäänkö valmistamaan palloa, jonka käytössä ei liisteriä tarvittaisi tai voitaisiinko pallon mittasuhteita muuttaa niin, että liisteriä ei tarvittaisi. Käsipalloliitto on rajoittanut liisterin käyttöä säännöin ja määräyksin kieltämällä liisterin ns. varastoinnin kenkiin tai muihin pelivarusteisiin.

Toimisto ja työskentelytavat

Käsipalloliiton toimisto sijaitsee urheiluyhteisön yhteisessä Sporttitalossa Helsingissä. Toimitiloissa on kierrätysmahdollisuudet huomioitu hyvin. Neuvottelu- ja sosiaalitulat ovat yhteisiä liittojen kesken ja koneet ja laitteet ovat uudenaikaisia, matalalla virrankulutuksella varustettuja laitteita.

Käsipalloliitossa työskennellään hybridimallilla, eli etätyöhön kannustetaan silloin kun se työtehtävien puolesta on mahdollista. Tiettyinä päivinä ollaan yhdessä toimistolla. Tämä vähentää ympäristön kuormitusta matkustamisen vähenemisen myötä.

Paperin käyttöön kiinnitetään huomiota ja tulosteita tehdään harkiten. Mustavalkoista tulostamista suositetaan. Kirjepostin käyttö on jo lähellä nollaa ja viestintä hoidetaan käytännössä kaikessa sähköpostilla, puhelimitse tai kasvotusten.

Koulutukset ja kokoukset

Suurin osa kokouksista ja osa koulutuksista on siirretty verkkoon. Tämä mahdollistaa yhä useamman osallistumisen matalalla kynnyksellä, eikä välimatka ole esteenä. Myös osaan kansainvälisistä kokouksista on mahdollista osallistua etäyhteyksillä.

Paitsi että etäkokousten lisääntyminen on vähentänyt matkustamista, se on myös lisännyt vuoropuhelua liiton ja seurojen välillä. Kokousten järjestämiseen on matalampi kynnyks, kun tiedetään, että kenenkään ei ole välttämätöntä matkustaa satoja kilometrejä kokouksen takia.

Tämä ympäristövastuuohjelma on hyväksytty liittohallituksen kokouksessa 21.10.2021. Liittohallitus käy ohjelman läpi vuosittain ja muokkaa sitä tarpeellisilta osin.